

สำนักส่งเสริมการการสิทธิมนุษยชน
เลขบันทึก.....
วันที่..... ๑ ๒ ๕๖๓
เวลา..... ๑๙.๔๐

สำนักส่งเสริมการการสิทธิมนุษยชน
เลขบันทึก.....
วันที่ ..... ๒๐ มี.ค. ๒๕๖๓
เวลา .... ๑๐.๐๐ น.

สำนักส่งเสริมการการสิทธิมนุษยชน
เลขบันทึก..... ๓๗๗๓
วันที่ ๑๕ ๓ ๒๕๖๓
เวลา ๑๖.๙๙

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ กลุ่มงานความร่วมมือสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ๒ โทร. ๑๑๘๔
ที่ สม ๐๐๐๗/๙๗๐ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานสรุปผลการประชุมหารือของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานสำหรับภูมิภาค
เอเชีย - แปซิฟิก

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ผ่านรองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

เรื่องเดิม

๑. นางสาว Nenette Motus ผู้อำนวยการประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก สำนักงาน
องค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน และนางสาว Cynthia Veliko ผู้แทนประจำภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ได้มีหนังสือลงวันที่
๑๗ มกราคม ๒๕๖๓ ทราบเรียนเชิญประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าร่วมการประชุมหารือของ
เครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานสำหรับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (Consultation of the UN
Network on Migration for Asia and the Pacific) เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ โรงแรมเมอร์เคียว
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

๒. ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีบัญชีรายรับรายจ่ายกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าร่วมประชุม

๓. กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางประกายรัตน์ ตันอิรุวงศ์) ได้แจ้งตอบรับเข้าร่วม
การประชุมดังกล่าว

๔. เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีบัญชีรายรับรายจ่ายสำนักสิทธิมนุษยชน
ระหว่างประเทศดำเนินการ

๕. สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศได้มอบหมายให้นายพรชัย น้อยบ้านเง้ง นักวิชาการ
สิทธิมนุษยชนชำนาญการ และนางสาวอนิชกัทร สิทธิ์ดำรงค์ นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
กลุ่มงานความร่วมมือสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ๒ สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เข้าร่วมสนับสนุน
การกิจกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เข้าร่วมการประชุม

การดำเนินการ

๑. การประชุมครั้งนี้เป็นเวทีในการปรึกษาหารือและรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย
รวมทั้งการจัดทำด้วยความสำคัญของประเด็นสำหรับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้รับ¹
จากการประชุมไปประมวลจัดทำแผนปฏิบัติงาน (work plan) เพื่อสนับสนุนรัฐบาลของประเทศไทย
สหประชาชาติในภูมิภาคนี้ในการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลดภัย

เป็นระเบียบ และปกติ (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration – GCM) ซึ่งตราสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่แสดงถึงความมั่นของสมาชิกสหประชาชาติทั้ง ๑๗๓ ประเทศ ที่จะจัดการกับปัญหาที่มาจากการโยกย้ายดินแดนที่ครอบคลุมอย่างเป็นระบบในทุกมิติ โดยมีกระบวนการติดตามและรายงานผลทุกรอบ ๕ ปี ซึ่งจะเริ่มครั้งแรกในปี ๒๕๖๕ โดยในส่วนของประเทศไทยนั้น กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลักในการปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว ในการประชุมครั้งนี้ กสม. ในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่ในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย จึงถือเป็นโอกาสได้รับทราบพัฒนาการความก้าวหน้าในประเด็นการโยกย้ายดินแดนและการดำเนินการที่เป็นความก้าวหน้าของรัฐบาลในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก

๒. สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศได้จัดทำรายงานสรุปผลการประชุมหารือดังกล่าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารแนบ

ข้อเสนอ

๑. เห็นควรนำรายเรียนให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรับทราบรายงานสรุปผลการประชุมหารือของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายดินแดนสำหรับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก และขอความเห็นชอบให้บรรจุเรื่องการประชุมดังกล่าวเข้าสู่ระบบภาระการประชุม กสม. ด้านบริหาร เพื่อทราบ

๒. เห็นควรนำรายงานสรุปผลการประชุมหารือของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายดินแดนสำหรับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ดังกล่าว เมย์พร์ในเว็บไซต์ของสำนักงาน กสม. และแจ้งเวียนให้ทุกสำนักได้รับทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ โปรดลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่แนบมาพร้อมนี้

เรียน ด้วย.....

เพื่อทราบ ศึกษา
 อ่านฯ แจ้ง ๒๕๖๔

(นายนรอรุจน์ สุนทรพุก)

ผู้อำนวยการสำนักสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๐ มี.ค. ๒๕๖๓

สำนักงานทักษิณ ๑๙ กันยายน

๘๘๘. ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว กรุงเทพมหานคร

๑๑๙, ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

(นางสาวอัจฉรา ชาญากุล)

รองเลขอธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขอธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

QR Code รายงานสรุปผลการประชุม

๑๙ มี.ค. ๒๕๖๓

รัตน์ คงมาลัย

(นางสาววัลลภา ศาราทประภา)

ผู้อำนวยการสำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

๑๙ มี.ค. ๒๕๖๓

รัตน์

(นางสาววัลลภา ศาราทประภา)

ผู้อำนวยการสำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

๒๐ มี.ค. ๒๕๖๓]

รายงานสรุปผล

การประชุมหารือของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถาวรสหรัฐภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก
(Consultation of the UN Network on Migration for Asia and the Pacific)

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ณ โรงแรมเมอร์เคียว ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

๑. วัตถุประสงค์ของการประชุม

การประชุมหารือของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถาวรสหรัฐภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (Consultation of the UN Network on Migration for Asia and the Pacific) จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ โรงแรมเมอร์เคียว ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร โดยความร่วมมือระหว่าง สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights – OHCHR) และองค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถาวรสหภพ (International Organization for Migration – IOM) เพื่อtranslate หนังสือคู่และบทบาทของ ภาคประชาชนและภาคส่วนอื่นที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการโยกย้ายถาวรสหภพ รวมทั้งความห่วงกังวลเกี่ยวกับสิ่งที่ ผู้โดยสารโยกย้ายถาวรสหภพในปัจจุบันต้องเผชิญในบริบทที่ท้าทายมากขึ้น เช่น ปรากฏการณ์ทางด้านสิ่งแวดล้อม ภัยธรรมชาติ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งในสถานการณ์ที่ฉุกเฉินเช่นนี้ กลุ่มผู้โดยสารโยกย้ายถาวรสหภพจะเป็นกลุ่มที่ประสบบางที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้โดยสารโยกย้ายถาวรสหภพที่ไม่ปกติ (irregular migration) และกลุ่มผู้โดยสารโยกย้ายถาวรสหภพที่ประสบบาง เช่น เด็กและเด็ก ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ ควรจะต้อง คำนึงถึงเพศภาวะและการดำเนินการที่เด็กมากขึ้น การจัดประชุมในครั้งนี้จึงเป็นโอกาสที่เครือข่ายสหประชาชาติ ว่าด้วยการโยกย้ายถาวรสหภพ (UN Network on Migration) จะได้ปรึกษาหารือร่วมกันกับภาคประชาชนและ ภาคส่วนอื่น ซึ่งรวมไปถึงสถาบันสหมนุษยชนแห่งชาติ โดยถือเป็นการมีส่วนร่วมที่มีความหมาย เพื่อออกแบบ การทำงานร่วมกันและการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับการโยกย้ายถาวรสหภพที่ครอบคลุม ทุกมิติ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้การขับเคลื่อนการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้าย ถาวรสหภพที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration – GCM) เป็นไปอย่างก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดประชุม ดังนี้

๑.๑ เพื่อปรึกษาหารือและรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญ ของประเด็นสำหรับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก

๑.๒ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากที่ประชุมไปประมวลเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงาน (work plan) เพื่อสนับสนุนรัฐบาลของประเทศไทยในการปฏิบัติตามข้อตกลง GCM

๑.๓ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทบทวนผลการปฏิบัติตามข้อตกลง GCM ในระดับภูมิภาค (Regional Review) ในช่วงไตรมาสที่ ๓ ของปี ๒๕๖๓ ที่จะถึงนี้

๑.๔ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายด้านฐาน การบริหารจัดการกองทุนรวมระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายด้านฐาน รวมทั้งการจัดการองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายด้านฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration – GCM)

ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติว่าด้วยผู้ลี้ภัยและผู้โยกย้ายด้านฐาน ปี ๒๕๕๘ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ผู้แทนรัฐสมาชิกของสหประชาชาติ จำนวน ๑๙๓ ประเทศ ได้ร่วมกันให้การรับรองปฏิญญา นิวยอร์กว่าด้วยผู้ลี้ภัยและผู้โยกย้ายด้านฐาน (New York Declaration for Refugees and Migrants) ที่ได้นำไปสู่การจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ ๒ ฉบับ คือ (๑) ข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยผู้ลี้ภัย (Global Compact on Refugees) และ (๒) ข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายด้านฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration – GCM) ขึ้น เพื่อเป็นกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาทั้ง ๒ ประเด็นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แต่มีกรอบทางกฎหมายระหว่างประเทศที่แตกต่างกัน โดยสำหรับข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายด้านฐานฯ นั้น มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำขึ้นเพื่อจัดระบบการเคลื่อนย้ายของประชากรที่ข้ามพรมแดน ของประเทศ และเพื่อเป็นกรอบทางกฎหมายระหว่างประเทศหลักที่กำหนดแนวทางในการจัดระบบ การโยกย้ายด้านฐานระหว่างประเทศที่ครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งต่อมาผู้แทนของรัฐสมาชิกสหประชาชาติ ได้ให้การรับรองเอกสารข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายฯ ในการประชุมระดับสูงระหว่างรัฐ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ เมืองมา拉เกช ราชอาณาจักรโมร็อกโก

ข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายด้านฐานฯ (GCM) เป็นเอกสารที่ไม่มีผลผูกพัน ทางกฎหมาย (non-legally binding) แต่เป็นคำมั่นร่วมกันระหว่างรัฐสมาชิก (collective commitment) ที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหานี้ ข้อตกลง GCM ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักปฏิบัติ และกรอบความร่วมมือ ตามวัตถุประสงค์ จำนวน ๒๓ ข้อ พร้อมแนวทางที่สมาชิกควรดำเนินการตามวัตถุประสงค์นั้น ซึ่งจะมีกลไก ในการติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามข้อตกลง GCM ของประเทศสมาชิกในทุก ๕ ปี โดยจะเริ่ม ดำเนินการครั้งแรกในปี ๒๕๖๕ ซึ่งจะมีการจัด International Migration Review Forum (IMRF) เพื่อให้มี การทบทวนผลการปฏิบัติในระดับโลก ทั้งนี้ ในระหว่างรอบการรายงาน ๕ ปีนี้ จะมีกลไกการติดตาม ในระดับภูมิภาคและระดับประเทศดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สำหรับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก กำหนดจะมีกลไก ในการติดตามเพื่อทบทวนผลการปฏิบัติตามข้อตกลง GCM ในระดับภูมิภาค (Regional Review) ในช่วงไตรมาสที่ ๓ ของปี ๒๕๖๓

๒. ผู้เข้าร่วมประชุม

การประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประมาณ ๗๐ คน ประกอบด้วย

๒.๑ ผู้แทนเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน (UN Network on Migration) ได้แก่ ผู้แทนสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) ผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ เพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ผู้แทนองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization – ILO) ผู้แทนสำนักงานผู้ประสานงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย และผู้แทนสำนักงานเลขานุการของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน (UN Network on Migration's Secretariat)

๒.๒ ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมที่ดำเนินงานเกี่ยวกับประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานและด้านที่เกี่ยวข้องอื่น เช่น ประเด็นผู้ลี้ภัย ผู้แสวงหาที่พักพิง แรงงาน เด็ก และสตรีในการโยกย้ายถิ่นฐาน การให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม สิทธิมนุษยชน ซึ่งมีสำนักงานที่ตั้งอยู่ที่อ่องกง ญี่ปุ่น บังกลาเทศ อินเดีย เนปาล เกาะลีตี สิงคโปร์ พิจิ ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมา กัมพูชา เวียดนาม พิลิปปินส์ และไทย

๒.๓ ผู้แทนสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ได้แก่

๒.๓.๑ ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของบังกลาเทศ จำนวน ๕ คน

๒.๓.๒ ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทย (กสม.) จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย

(๑) นางประกายรัตน์ ตันธีวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๒) นางสาวสุชาดา เมฆรุ่งเรืองกุล ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้านนโยบายสาธารณณะและธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

(๓) นายพรชัย น้อยบ้านเง็ง นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ

กลุ่มงานความร่วมมือสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ๒ สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

(๔) นางสาวอณิชภัทร สิทธิธรรมรักษ์ นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ

กลุ่มงานความร่วมมือสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ๒ สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

๓. สาระสำคัญของการประชุม

การประชุมนี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ การรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน นำเสนอด้วย นางสาว Monami Maulik ฝ่ายเลขานุการสำหรับภาคประชาสังคมของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน (Civil Society Liaison Officer at UN Network on Migration)

ใน ๓ ประเด็น ได้แก่ การทำงานของสำนักงานเลขานุการของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน การทำงานของคณะกรรมการตามประเด็นหลัก และกองทุนรวมสำหรับผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ดังนี้

(๑) โครงสร้างการทำงานของสำนักงานเลขานุการของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน (UN Network on Migration's Secretariat)

เครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน (UN Network on Migration) เป็นเครือข่ายที่จัดตั้งโดยกลไกของสหประชาชาติ มีสมาชิกที่เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดของสหประชาชาติ ทั้งที่มีอันติเกี่ยวกับประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานโดยตรง ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานอื่นที่ประสงค์จะเข้ามาดำเนินการในประเด็นนี้ร่วมกัน โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ด้านการบริการ การกำหนดยุทธศาสตร์ และการให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงานทั้งหมด

เครือข่ายสหประชาชาติฯ มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการนำข้อตกลง GCM ไปปฏิบัติ การติดตาม และการทบทวนการปฏิบัติของประเทศสมาชิกให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และมีการประสานงานที่เป็นระบบ เพื่อให้สิทธิและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้โยกย้ายถิ่นฐานทั้งในประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทางได้รับการรับรอง

เครือข่ายสหประชาชาติมีการจัดตั้งสำนักงานเลขานุการฯ ที่กำกับดูแลโดย IOM ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ที่นิครเจนีวา สมแพนธรัสสวิส มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการที่มาจาก IOM และเครือข่ายอื่น ๆ ซึ่งปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ๓๐ คน เป็นหน่วยงานสื่อสารกลางของเครือข่ายสหประชาชาติต้านการโยกย้ายถิ่นฐาน (UN Network on Migration) ที่มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๘ องค์กร ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อ ประสานงาน การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาศักยภาพในทุกระดับทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ในปัจจุบัน สำนักงานเลขานุการฯ กำลังพัฒนาเว็บไซต์แบบเรียลไทม์ (Real-time Website) เพื่อเป็นสื่อกลางในการประชุมและสื่อสารแบบตอบสนองได้ตามเวลาจริง และการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด (Knowledge Platform) ซึ่งคาดว่าจะสามารถใช้งานได้ในเร็ววันนี้ สำหรับในระดับภูมิภาคนั้น จะมีเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลาง (focal point)

สำนักงานเลขานุการฯ มียุทธศาสตร์หลักในการทำงานในปี ๒๕๖๓ คือ การมุ่งสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกของสหประชาชาติปฏิบัติตามข้อตกลง GCM ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการทำงานอย่างมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียและทุนส่วนอื่น โดยจะมีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน (work plan) และการดำเนินการในเรื่องกองทุนรวมสำหรับผู้โยกย้ายถิ่นฐานร่วมกับทุกภาคส่วน

(๒) คณะกรรมการตามประเด็นหลัก (Core Thematic Working Group)

สหประชาชาติมีการจัดตั้งคณะกรรมการตามประเด็นหลักขึ้น จำนวน ๕ คณะ ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการให้ทิศทางหรือเครื่องมือในการทำงาน เช่น แนวปฏิบัติในการให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการให้ทิศทางหรือเครื่องมือในการทำงาน เช่น แนวปฏิบัติร่วมกับเครือข่ายของสหประชาชาติฯ ในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ คณะกรรมการตามประเด็นหลักจะมีการทบทวนภาระการทำงานทุก ๕ ปี โดยคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) ของเครือข่าย

สหประชาชาติฯ ทั้งนี้ คณะกรรมการทั้ง ๕ กลุ่มนี้ จัดตั้งขึ้นตามกลุ่มของวัตถุประสงค์ของข้อตกลง GCM ทั้ง ๒๗ ข้อ ดังนี้

(๒.๑) การส่งเสริมการสื่อสาร นโยบาย และการวางแผนการโยกย้ายถิ่นฐาน
บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและการขับเคลื่อนด้วยข้อมูล รับผิดชอบโดยกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (United Nations Population Fund – UNFPN)

(๒.๒) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ความปลอดภัย และความเป็นอยู่ที่ดี ของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน โดยการแก้ไขปัญหาและบรรเทาสถานการณ์ความเปราะบางในการโยกย้ายถิ่นฐาน รับผิดชอบโดยองค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund – UNICEF) และสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees – UNHCR)

(๒.๓) การแก้ไขปัญหาการย้ายถิ่นที่ไม่ปกติ รวมถึงปัญหาตามแนวชายแดนและการต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ รับผิดชอบโดยสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) และหน่วยงานอื่นที่ทำงานด้านผู้ลี้ภัย ๒ หน่วยงาน

(๒.๔) การอำนวยความสะดวกแก่ผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่ปกติ ผู้ที่ทำงานประจำ และการส่งเสริมพัฒนาการในเชิงบวกในการเคลื่อนย้าย รับผิดชอบโดยองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization – ILO) และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)

(๒.๕) การปรับปรุงเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางสังคมและการบูรณาการระหว่างผู้โยกย้ายถิ่นฐาน รับผิดชอบโดยองค์กรอนามัยโลก (World Health Organization – WHO) และโครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (United Nations Human's Settlement Programme – UN-HABITAT)

คณะกรรมการฯ ดังกล่าวจะมีแผนการทำงานของแต่ละคณะกรรมการ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยการให้คำปรึกษาของคณะกรรมการบริหาร โดยแผนการทำงานทั้งหมดจะต้องมีความสอดคล้องเขื่อมโยงกันในทุกคณะกรรมการฯ อย่างเป็นระบบ ซึ่งในเรื่องนี้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่า เมื่อแผนของคณะกรรมการฯ เสร็จสมบูรณ์แล้ว จะนำไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานเลขานุการฯ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบภายใน ๓ เดือนข้างหน้า

(๓) กองทุนรวมสำหรับผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (Migration Multi-Partner Trust Fund – MPTF) จัดตั้งโดยเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน วัตถุประสงค์ของกองทุนรวมสำหรับผู้โยกย้ายถิ่นฐาน จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เครือข่ายของสหประชาชาติได้ใช้เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติ การติดตาม และการทบทวนข้อตกลง GCM ของประเทศไทยและสหประชาชาติ โดยขณะนี้มีประเทศไทยให้ทุน (contributors) ที่ยืนยันแล้ว ได้แก่ ไซปรัส ฝรั่งเศส สเปน เดนมาร์ก เยอรมนี สหรัฐอเมริกา และไทย โดยในปีแรก หรือปี ๒๕๖๓ นี้ กองทุนมีเป้าหมายที่จะมีเงินทุนเริ่มต้นที่ประมาณ

๑๐ - ๑๕ ล้านเหรียญสหรัฐฯ และในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ จะเริ่มพิจารณาการให้ทุน เพื่อในช่วงปลายปี จะมีการรายงานผลสำเร็จของการดำเนินการต่อไป

สำหรับการพิจารณาให้ทุนจากกองทุนรวม MPTF จะพิจารณาให้กับประเทศไทย ๒ กลุ่ม ดังนี้

(๓.๑) กลุ่มประเทศนำร่อง (Pilot Country) เป็นประเทศที่ได้รับการคัดเลือกโดยคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) และคณะกรรมการตามประเด็นหลัก (Working Group) โดยประเทศนำร่องจะได้รับการประเมินการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการทบทวนระดับภูมิภาคในปี ๒๕๖๓ ซึ่งประเด็นที่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญจากเวทีในวันนี้จะเป็นส่วนที่นำไปสนับสนุนในกระบวนการทบทวนของภูมิภาค (Regional Review) ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งการทบทวนจะจัดขึ้นในช่วงไตรมาสที่ ๓ ของปี ๒๕๖๓ นี้ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ได้แก่ ความมุ่งมั่นของรัฐบาล การมีกลไกการประสานงานด้านการโยกย้ายถิ่นร่วมกับสหประชาชาติและการสนับสนุนผู้ประสานงานประจำภูมิภาคของสหประชาชาติ ความสมดุลทางภูมิศาสตร์ของประเทศที่ได้รับคัดเลือกในแต่ละภูมิภาค การมีส่วนร่วมตามแนวทางของข้อตกลง GCM แบบ ๓๖๐ องศา การนำกรอบทางด้านสิทธิมนุษยชนและกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในการดำเนินการ การวิเคราะห์ความสอดคล้องกับวงจรการพัฒนาโดยสหประชาชาติ และการทำงานร่วมกับกระบวนการอื่น ๆ ของสหประชาชาติ เช่น กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review – UPR) สำหรับในภูมิภาคอาเซียน - แปซิฟิก ประเทศไทยที่ได้รับการคัดเลือก ประกอบด้วย บังกลาเทศ เนปาล ปากีสถาน อินโดนีเซีย เวียดนาม และไทย

(๓.๒) กลุ่มประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษ (Priority Country) เป็นประเทศจากภูมิภาคต่าง ๆ ที่มาจากการพิจารณาร่วมกันของคณะกรรมการอำนวยการ (Steering Committee) รวมถึงการพิจารณาของคณะกรรมการตามประเด็นหลักในแต่ละด้าน ซึ่งจะต้องเป็นประเทศที่เป็นหัวใจประเทศต้นทางประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทางของการโยกย้ายถิ่นฐาน โดยประเทศในกลุ่มนี้จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ได้รับทุนก่อน สำหรับในภูมิภาคอาเซียน - แปซิฟิก มีประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือก อาทิ บังกลาเทศ เนปาล อินโดนีเซีย พลีบปินส์ และไทย

๓.๒ การอภิปราย หัวข้อ “การทบทวนเกี่ยวกับการนำข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานไปปฏิบัติในระดับภูมิภาค” มีผู้ร่วมอภิปราย จำนวน ๔ คน ดังนี้

(๑) นางสาว Cyra Bullecer	ผู้แทนองค์กร Act Alliance
(๒) นาย Thembu Lewis	ผู้แทนองค์กร Asia Pacific Refugee Rights Network
(๓) นางสาว Jennifer Vallentine	ผู้แทนองค์กร Mixed Migration Centre
(๔) นาย Takgon Lee	ผู้แทนองค์กร Dongcheon Foundation

ในหัวข้อนี้ ผู้อภิปรายได้กล่าวถึงแผนในการทบทวนข้อตกลง GCM ในระดับภูมิภาคอาเซียน - แปซิฟิก ความคาดหวังและประเด็นที่จะจัดความลำดับความสำคัญของภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้เสีย แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อให้แน่ใจว่าภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ จะได้มีการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญ รวมไปถึงสถานการณ์ของการทบทวนโดยสมัครใจของประเทศต่าง ๆ และการหารือถึงการร่วมมือ

ในการสนับสนุนการนำข้อตกลงไปปฏิบัติ การติดตาม และการทบทวนในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ โดยเน้นแนวคิดกระบวนการในการดำเนินการต่าง ๆ ในระยะยาว เพื่อให้มีความยั่งยืนและตอบสนองต่อ ความจำเป็นที่ทุกประเทศจะต้องเสนอรายงานทบทวนผลการปฏิบัติในทุก ๕ ปี โดยในปี ๒๕๖๕ จะมีการจัด International Migration Review Forum เพื่อให้มีการทบทวนผลการปฏิบัติในระดับโลก

ในการนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่สำคัญใน ๒ ประเด็น ได้แก่

(๑) ประเด็นด้านข้อมูล

ที่ประชุมมีความเห็นให้มีการบูรณาการข้อมูลจากเวทีต่าง ๆ ให้มารวมเป็นศูนย์กลาง และ นำไปเป็นข้อมูลประกอบการทบทวนของประเทศต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็ว ควรมีการจัดทำด้วยชีวัติที่มี ความชัดเจน เพื่อวางแผนล้ำหน้า แล้วจะได้สะท้อนข้อเท็จจริงและข้อมูลที่ครอบคลุมและ มีความหลากหลาย ควรมีการจัดกลุ่มของข้อมูลเอาไว้ เมื่อเวลาผ่านไป ข้อมูลอาจเปลี่ยนแปลงไปด้วย ความมีช่องทางการสื่อสารระหว่างภาคราชการและภาคสังคมกับรัฐบาล เพื่อนำข้อมูลจากเวทีต่าง ๆ มาถ่ายทอด และเปลี่ยนให้ทราบระหว่างกัน และควรได้รับฟังข้อมูลจากรัฐบาลที่ได้รับผลกระทบในเรื่องต่างๆ ซึ่งโดยปกติ พากเข้าเหล่านี้ไม่มีโอกาสสัมมนาเรื่องราวด้วยตนเอง มีแต่หน่วยงาน หรือองค์กรที่นำข้อมูลไปสื่อสารในเวที ต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งไม่อาจเข้าถึงปัญหาหรือความต้องการที่แท้จริงได้

(๒) ประเด็นด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ

ที่ประชุมมีความเห็นให้มีการยกระดับความรู้ความเข้าใจด้วยการกระจายองค์ความรู้และ ข้อมูลข้อตกลง GCM ไปให้มากที่สุดทั้งในเครือข่ายของสหประชาชาติ รัฐบาลห้องถีน ระดับชุมชน และ ประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ทั่วถึง เพราะคนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่าข้อตกลง GCM คืออะไร และเพื่อให้แน่ใจว่าจะได้รับการสะท้อนข้อมูลที่เป็นจริง ประสบความสำเร็จทั้งในกระบวนการทำงาน การประสานความร่วมมือ และการปฏิบัติตามข้อตกลง GCM

๓.๓ การอภิปราย หัวข้อ “แผนการทำงานและประเด็นที่สำคัญของเครือข่ายในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก” มีผู้ร่วมอภิปราย จำนวน ๔ คน ดังนี้

(๑) นางประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๒) นางสาว Sumitha Kishna

ผู้แทนองค์กร Our Journey จาก Malaysia

(๓) นางสาว Helen Brunt

ผู้แทน International Federation of the Red Cross

(๔) นาย Olof Blomqvist

ผู้แทนองค์กร Save the Children

ในหัวข้อนี้ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ ในภูมิภาคและ แนวทางที่จะทำให้เครือข่ายของสหประชาชาติในภูมิภาคสามารถร่วมมือกับภาคราชการและผู้มีส่วน ได้เสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

(๑) ความคาดหวังต่อการดำเนินการของรัฐ อาทิ รัฐบาลดำรงนโยบายโดยคำนึงถึง ผู้โดยการและผู้ที่พลัดถิ่นไว้ด้วย เพื่อการพัฒนาสังคมที่เป็นมนุษย์ และความมีมาตรฐานที่โปร่งใส

และอะลุ่มอ่อนลวยต่อบุคคลเหล่านี้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐในระดับท้องถิ่นและระดับชุมชนมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการสนับสนุนให้รัฐบาลได้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติตาม GCM นอกจากนี้ในกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ควรคำนึงถึงแนวทางด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights-based Approach) ด้วยเสมอ

(๒) การเน้นประเด็นที่อ่อนไหวสำหรับเด็ก (Child - Sensitive) ไว้ในทุกมิติของ การโยกย้ายถิ่นฐานด้วย

(๓) ประเด็นเฉพาะอื่น ๆ เช่น เศรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน แรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน แรงงานทาสยุคใหม่ที่แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานหลบหนี (modern slavery) ผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่สูญหาย (missing migrant) การกักขังผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (migration detention) เป็นต้น

ในการประชุมหัวข้อนี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางประกายรัตน์ ตันธีวงศ์) ได้กล่าวถ้อยແลงในที่ประชุม ดังนี้

(๑) การแลกเปลี่ยนผลการดำเนินงานที่ก้าวหน้าของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามข้อตกลง GCM ภายใต้ประเทศไทย โดยผ่านการทำหน้าที่หลักของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่รวมไปถึงการจัดการเรื่องร้องเรียน การติดตามสถานการณ์ การจัดกิจกรรม ส่งเสริม การให้ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน และการมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กสม. มีการดำเนินงานที่ก้าวหน้าจำนวนมากที่เกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ ซึ่งรวมไปถึงการอกรายงานการตรวจสอบ ๒ ฉบับที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ได้แก่ รายงานการตรวจสอบที่ ๓๗-๔๐/๒๕๖๒ เรื่อง สิทธิพลเมืองอันเกี่ยวนেื่องกับสิทธิสตรี กรณีขอให้ตรวจสอบ การดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๗๙ และรายงานการตรวจสอบที่ ๗๓/๒๕๖๐ เรื่อง สิทธิสตรีอันเกี่ยวนেื่องกับสิทธิพลเมือง กรณีกล่าวอ้างว่า หลงต่างด้าวที่ทำงานในสถานบริการถูกกักตัว ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทำให้ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งได้มีข้อเสนอแนะหลายข้อ เช่น การให้ดู การพิจารณาความผิดทางอาญาต่อผู้หลงต่างด้าวที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ การเสนอแนะ ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองต้องไม่ประทับตราเพื่อไม่ให้ผู้หลงต่างด้าวที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ กลับเข้ามาในประเทศไทยได้อีก การยุติการกักเด็กในศูนย์กักกันของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และการเสนอแนะ ให้มีกระบวนการคัดกรองเด็กที่อยู่ในสถานะสมควรเป็นผู้ลี้ภัย

นอกจากนี้ กสม. ยังได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงวิจัยในประเด็นของแรงงานต่างด้าว ในอุตสาหกรรมสัตว์ปีก โดยแนะนำให้ใช้เครื่องมือตรวจสอบสิทธิมนุษยชนที่รอบด้าน (Human Due Diligence – HRDD) ที่พัฒนาโดยสำนักงาน กสม. เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ แรงงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งในช่วงที่ผ่านมา กสม. ยังได้เสนอให้หน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นทั้งหมดเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และการนำผู้กระทำการผิดโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และแนะนำหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ

การค้ามนุษย์ให้การพิธิมุขยชนของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ซึ่งมักจะมีสถานะเป็นผู้เข้าเมืองที่ผิดกฎหมายด้วย

(๒) ความก้าวหน้าในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีหลายประการ อาทิ การยกระดับและเร่งรัดให้มีการลงทะเบียนแรงงานโดยย้ายถิ่นฐานในประเทศ การให้สิทธิในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การเข้าถึงการศึกษา และการประกันสังคมที่มีความครอบคลุมกับแรงงานโดยย้ายถิ่นฐานที่ถูกกฎหมาย นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศยังได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยแรงงานโดยย้ายถิ่นฐาน เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามการดำเนินการตามข้อตกลงว่าด้วยแรงงานโดยย้ายถิ่นฐาน และเพื่อแสวงหาการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในการปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว

(๓) การดำเนินการต่อไป สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจำเป็นต้องร่วมมือกันในกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามข้อตกลงว่าด้วยแรงงานโดยย้ายถิ่นฐาน โดยต้องร่วมมือกับภาครัฐบาล และภาคประชาชนสังคมในการที่จะทำให้ประเด็นสิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานโดยย้ายถิ่นฐาน มีความปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ โดย กสม. จะยังคงทำหน้าที่ในการติดตามและเฝ้าระวังร่วมกับสถาบันสิทธิมนุษยชนมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งสร้างความตระหนักริเรื่องข้อตกลงว่าด้วยแรงงานโดยย้ายถิ่นฐาน ในสังคมไทยต่อไป

๓.๔ ทิศทางในอนาคตและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

ในช่วงท้ายของการประชุม ได้มีการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมการประชุมออกเป็น ๒ กลุ่มตามความสนใจ เพื่อหารือเกี่ยวกับประเด็นที่เครือข่ายในภูมิภาคควรจัดลำดับความสำคัญไว้ในแผนปฏิบัติงาน และเพื่อหารือเกี่ยวกับรูปแบบการทำงานที่จะทำให้ภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงานของเครือข่ายของสหประชาชาติในระดับภูมิภาคได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งการหารือเกี่ยวกับกลไกและยุทธศาสตร์ที่จะเป็นประโยชน์ในการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างเครือข่ายของสหประชาชาติในภูมิภาคกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อสรุปถึงแนวทางการดำเนินการในอนาคตต่อไป ดังนี้

(๑) ประเด็นที่เครือข่ายของสหประชาชาติในภูมิภาคควรจัดลำดับความสำคัญไว้ในแผนปฏิบัติงาน

ที่ประชุมได้กล่าวถึงความสำคัญของเครือข่ายการทำงานระหว่างกลไกของสหประชาชาติกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งจะเป็นพื้นที่สำคัญที่ทำให้เกิดการสื่อสารประเด็นปัญหาในระดับพื้นที่ที่ครอบคลุมทั่วทั้งภูมิภาค จากระดับท้องถิ่นสู่ระดับโลก (local to global) ที่จะเปิดให้มีการอภิปรายที่ตัดขวางทั้งในเชิงประเด็นและพื้นที่ (cutting issues and areas) โดยมีประเด็นที่ที่ประชุมให้ความสนใจได้แก่

- การเลือกปฏิบัติ
- การหาดกลัวผู้อพยพ
- การมีเครือข่ายของผู้อพยพเองทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับภูมิภาค

- การเข้าไม่ถึงบริการของภาครัฐ
- การไม่กักเด็กที่โยกย้ายถิ่นฐาน

ซึ่งที่ประชุมได้เสนอให้เครือข่ายสหประชาชาติฯ ได้จัดทำแผนที่ความสัมพันธ์ของประเทศไทยทั้งหมด เพื่อจัดลำดับความสำคัญ โดยมีประเด็นซึ่งที่ประชุมเสนอให้ความสำคัญใน ๒ ประเด็น ได้แก่ การเลือกปฏิบัติ (discrimination) และการปฏิสัมพันธ์กับชุมชนของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (engaging with migration community)

(๒) รูปแบบการทำงานที่จะทำให้ภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการทำงานของเครือข่ายในระดับภูมิภาคได้อย่างเต็มที่

ที่ประชุมได้กล่าวถึงความสำคัญของบางประเด็นเพื่อให้ภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการทำงานของเครือข่ายในระดับภูมิภาคได้อย่างเต็มที่ เช่น การมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐานที่เข้าถึงได้ง่ายเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับทุกภาคส่วน ที่รวมไปถึง ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้กล่าวถึงความสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลาย ซึ่งรวมไปถึงองค์กรภาคประชาสังคม สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และภาควิชาการ ซึ่งเครือข่ายนี้ควรจะได้ทำงานกับทั้งกลไกของสหประชาชาติ ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อสร้างและรวบรวมองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐานที่ครอบคลุมและโปร่งใส และเอกสารที่จัดทำขึ้นควรเป็นภาษาที่สื่อสารโดยใช้คำและภาษาง่าย ๆ สามารถอ่านและเข้าถึงได้ง่ายสำหรับคนทุกกลุ่ม

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุม

การประชุมในครั้งนี้ ทำให้ได้รับทราบพัฒนาการความก้าวหน้าในประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานในส่วนที่ สหประชาชาติดำเนินการขับเคลื่อนในระดับโลกและระดับภูมิภาค ได้ทราบโครงสร้าง แผนการดำเนินงาน และกระบวนการการทำงานทั้งระบบ ทั้งในด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน ที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และเป็นปกติ (GCM) กระบวนการในการติดตาม และแผนการทบทวนที่มุ่งสู่ ผลลัพธ์หรือย่างมีพลวัตและประสบผลสำเร็จโดยครอบคลุมถึงคนทุกกลุ่ม

๕. ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการต่อไป

เห็นควรนำรายงานสรุปผลการประชุมหารือของเครือข่ายสหประชาชาติว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน สำหรับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ดังกล่าว เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงาน กสม. และแจ้งเวียนให้ทุกสำนักได้รับทราบ